

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Fő tér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitótérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
Hszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Allandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Beöthy László dr. kereskedelmi miniszter.

— okt. 18.

Hétfőn a délelőtti órákban ör-
vendetes szenzáció hírére vitte szét
az ország minden részébe a táviró,
mely tudatta dr. Beöthy László or-
szággyűlési képviselőnek, a bihar-
megyei nemzeti munkapárt elnö-
kének m. kir. kereskedelemügyi
miniszterre történt kinevezését.

Ez a hír váratlanul nem ér-
kezett s meglepőt senki sem ta-
lált benne. A természetes dolgok
rendjével következett be s az
emberek pártkülömbőség nélkül
csak örvendeni tudnak neki.

Annál sokkal többet jelent ez
a hír, hogy egy kiváló államfér-
fiu érdemeit a király és a kor-
mány felismerte és a legszebb
elismeréssel jutalmazta. Ennek a
hírek az igazi jelentősége abban
áll, hogy Beöthy László dr. gaz-
dag és széleskörű tudását olyan
időben ismerte fel a kabinet, ami-
kor ő azt az ország érdekében
legjobban kifejtetheti, ha a törvény-
hozásba csakugyan beköltözik a
békés szellem és a kabinetnek
alkalma nyílik a komoly tevékeny-
ségre.

A munka kormányába, ame-
lyet nem csak szép nevek diszi-
tenek, de melyet oly dusan áthat
a nemes becsvágy és a fáradha-
talan munkakészség is, gyönyör-
űen illeszkedik majd bele a
dr. Beöthy László neve.

Két dolgot már rég megállá-
pitott a nagy politika fórumainak
vegyelemzője, az Árgusszemű
közvélemény, e név viselőjéről.

Elsősorban azt, hogy a jó-
csengésű név egy puritán ember
egyéniességét reprezentálja. Másod-
szor, hogy a Beöthy László dr.
nevével együttjár egy szelid né-
zésű férfiú vasenergiája és pá-
ratlan munkabírása, aki pedáns
rendet teremt ott, ahová állítják
s aki a maga reszortjában az
első szakember lesz, amint fel-
veszi funkcióját és kezébe veszi
a kereskedelemügyek vezetését,
mely tudvalevőleg nagy koncepció-
jú embert, egész férfiút kíván.

Tizenkét esztendeig volt dr.
Beöthy László Biharvármegye
és Nagyvárad közügyeinek élén,
a főispáni méltóságban. Ezt a
pozíciót úgy töltötte be, hogy
nemcsak a vármegye és a város
összinte hálájára szolgált rá, de
mindazok becsülésére és ragasz-
kodására is, kikkel e hosszú idő

alatt érintkezni alkalmá nyílt.
Széles körű, a legaprólékosabb
kérdésekre is kiterjedő közigaz-
gatási tudása a belügyi tárcára
predestinálta őt. E téren első-
rendű szaktekintélye az ország-
nak.

De amint a napi politikai élet
sodrába került s midőn mint a
hosszupályi követé mind inten-
zivebben vett részt a törvény-
hozás és a törvényelőkészítés
munkájában, kitűnt, hogy méltá-
atlan dolog volt a dr. Beöthy
László tudását egy tárca szűk
keretei közé ékelni.

A belügyi tárca költségveté-
sét ismertető előadói beszéde
szenzációt jelentett a képviselő-
házban. Ebben az állami élet
minden körére kiterjedő oly ala-
pos tudást árult el, hogy attól
kezdve dr. Beöthy László kar-
rierje véglegesen meg volt álla-
pítva s csak az alkalomra várt
a kormány, hogy ennek a fér-
fiúnak a munkáját a kabinet és
az ország számára teljességgel
lefoglalja.

Már a boldogult Hieronymi
Károly halála után felmerült dr.
Beöthy Lászlónak a neve s a
nagy miniszter utódjaként emle-
gették. Később Lukács László
pénzügyminiszter, a kereskedelmi
tárca ideiglenes vezetője egy ke-
reskedelmi szerződés referálása
közben ismerte fel Beöthy szak-
ismeretét és szakképzettségét s
az ő éles szeme nyomban meg-
látta benne a kereskedelemügyi
hivatott vezérét. A pártban szí-
vesen vették ezt a kombinációt
s a munkapárt egy egész cso-
portja hangoztatta, hogy Beöthy
László minisztersége nyereségére
válna az országnak.

A szenzációt kinevezés a
mai hivatalos lapban lát
napvilágot. Ugy kell ezt majd
fogadni, mint egy diadalmas köz-
életi mult ragyogó elismerését s
mint egy gyönyörű igérvényt az
ország számára. Az az energia,
mely dr. Beöthy László szelid-
nézésű szeméből sugárzik s az
a férfias tetterő, mely szimpatikus
lényében lakik, bizonyára rövi-
desen kiformálja az új miniszter
lényét is, mely — multját tekintve
— nem lehet más, mint a ko-
moly munkának, a puritán gon-
dolkodásnak és a demokratikus
felfogásnak az embere.

Az alkoholizmusról

— okt. 18.

Olvastuk a „Zemplén“ vasárnapi
számában Fischer-Colbrie Agoston,
kassai püspöknek, az alkoholizmus
leküzdését célzó műre hirtetett pá-
lyázatát, amely ha megoldatnék, fel-
ölelné a nagy fontosságú kérdés egész
terjedelmét.

Régen foglalkoztatja már egy a
szociológusokat, mint a nemzetgazdá-
kat az a veszedelem, amit alkoholiz-
mus néven ismerünk, de talán soha
nem volt aktuálisabb a kérdés tisztá-
zása, mint napjainkban, amidőn
valóságos nemzetrontó csapással nőtte
már ki magát. Elismeréssel adózunk
tehát Kassa tudós püspökének, aki a
pályadíjjal ösztönözni akarja az ahoz
értőt, hogy gyűjtené össze mind ama
adatokat, amelyekre a cél érdekében
szükség van.

A pályakérdések nagy részénél
bőven kínálkoznak a jól kitaposott
utak, amelyeket itt sem fognak nél-
külözni a pályázók. Szerény nézetünk
szerint tehát a kérdés több része —
mint teljesen szuperált — elmarad-
hatott volna. Mert a pályázó az unos
untalan hangoztatott igazságok, a bő-
ven leszűrt tapasztalatok ismétlésével
csak fáradságos, de nem egyszersmind
szükséges és hasznos munkát is fog
végezni. Így — hogy többet ne em-
lítsünk — felesleges „azokat az er-
kölcsei és gazdasági károkat, amelye-
ket az alkoholizmus úgy a magyar
államnak, mint a magyar társadalom-
nak okoz“ megismételni, mert stil-
gyakorlaton kívül semmi érdemleges
haszna nem leszen.

A feladat többi része, így a mű-
velt világnak társadalmi és közha-
talmi uton folytatott küzdelme s a
kór leküzdésére célzó intézkedések
ismertetése már a kérdés valódi ve-
lejét érinti s erre kellene a főszűrt
fektetni. Ezeket az észrevételeinket
azért tartjuk szükségesnek, mert a
pályakérdés egyes részleteinek szű-
kebb mederbe való szorítása mig egy-
részt egyszerűíti a feladatot, a pá-
lyázónak alkalmat ad a főbb részle-
tek kellő kimélyítésére, másrészt job-
ban világosítja meg a követendő utat.

De maga a kérdés is preciziro-
zandó, mert az alkoholizmus fogalma
igen tág. Az anti-alkoholisták egy
tisztes tábora például a teljes absti-
nenciát hirdeti. Mások csak a mér-
téktelen iszákosság ellen küzdenek.
Némelyek ismét csak az égetett sze-
szes italok élvezését perhorreskálják.
Szóval eléggé ágas-bogas dudva ki-
gyomlálásáról van szó. Minden aka-
démikus jellegű szószaporítás helyett
megállapítandó az, hogy a pályázat
főleg a munkásság körében elhara-
pódzott és veszedelmesen terjedő pá-
linkaivás leküzdésére vezető utakat
és módokat keresi.

A baj akkorára nőtt már, hogy
a részletes segítés is felettébb kívá-
natos volna. És — bár rossz proféták
lennénk — csakis enyhíteni áll mó-
dunkban a veszedelmet, mig „az al-
koholizmus teljes megtöréséről“, a
melyre a pályázat céloz, komolyan
alig beszélhetünk.

Az e téren már régebben diffe-
renciálódott fogalmak szerint, az al-
koholizmusnak azzal a fajtájával, a
melyik a jobb életviszonyok közt élő
emberek korhelykedéséből áll, kár
foglalkozni. Hogy az angol, a német,
a lengyel, az orosz sokat ivott, sokat
iszik és sokat fog inni, azon se a
multban, se a jelenben, se a jövőben
nem segített semmi, illetve nem segít
és nem is fog. Nálunk is kár még
csak beszédtárgyává is tenni. Azon a
természettudományi ismeretek elter-
jedése s az annak nyomán kialakulo-
landó okos életmód fog jótékony vál-
tozást előidézni, de semmiféle morál-
prédikáció. Valamint az sem, amit
tudós doktorok kieszeltek. Akik ki-
mutatják, hogy hacsak egy pár csepp
alkoholt vesz is be az emberi szerve-
zet, már észrevehető elváltozás mu-
tatkozik a vérszövetekben s következő-
képen a szervezet vitalitása csökken.
Erre támaszkodva, aztán hadat üze-
nünk mindenféle italnak. Rémképeket
varázsolnak az ivó képzelődése elé,
még pedig olyanokat, hogy akár attól
korhelyedhetik el, aki még csak kezdő.
Majd lepingáltatják a szeszrel élő
ember tüdejét, máját, bendőjét és
azzal próbálnak hatni. Mindezek egy
fabatkát sem érnek szemben azokkal
a tapasztalatokkal, hogy egyik-másik
ember a bibliai életkoron túl is iszik,
nem egyszer nagyokat és gyakran.
De meg a sokat ivó angol, német,
belga, holland, (Magyarország per ab-
szolute nem borivó ország, azért nem
említem fel: nem azt értem, hogy
abszolute nem isznak bort nálunk, de
nevetségesen keveset a felsoroltakhoz
képest.) közegészségi viszonyainak foly-
tonos javulása cáfol rá arra a tulzott
tanra, amiben a teljes abstinencia
bajnokai fejtenek ki meddő fárado-
zást. Szóval a teljes abstinencia ab-
szurdum, a jobb életviszonyok közt
élő emberek ivásának a megakadá-
lyozására fordított törekvés pedig tel-
jesen céltalan.

Másképpen áll a dolog a munkás-
osztály pálinka ivásával. Itt már a
baj igen nagy. A munkásnál, aki
rosszul táplálkozik, a szervezet ellent-
álló képességét teszi tönkre a pálinka.
Innét van, hogy úgy a tüdővész, mint
minden epidemia az ő soraiban arat.
Itt koncentrálandó a társadalomnak,
az államnak minden ereje. Hogy ho-
gyan? Hát hiszen épen az a főrésze
a tudós főpap pályakérdésének. Mi itt
e tárgyban messzebb menő fejtege-
tésbe terünk és időnk elégtelen volta
miatt nem bocsájtkozhatunk, de pár
vonással rámutatunk a segítés mód-
jára épen a nyugati nemzeteknél elért
eredmények alapján.

Vitán kívüli tény, hogy a jól tá-
plált ember kevesebb szeszt fogyaszt,
mint aki nyomorúságosan táplálkozik.
Az angol munkás például valóságos
abstinens az ir paraszttal vagy mun-
kással szemben. Igen ám, de az an-
gol képes a tápszerében mindazt a
fehérnyét és szénhidrátot magához
venni, amire szervezetének szüksége
vagyon, mig a csaknem teljesen
krumplival táplálkozó ir már kény-
telen pálinkával pótolni a hiányt. Az
is köztudomású dolog, hogy népünk
Amerikában igen kevés pálinkát iszik

Megnyílt

Földes Ferencz

czipőkülönlegességek áruháza.

A Kossuth-szoborral szemben.

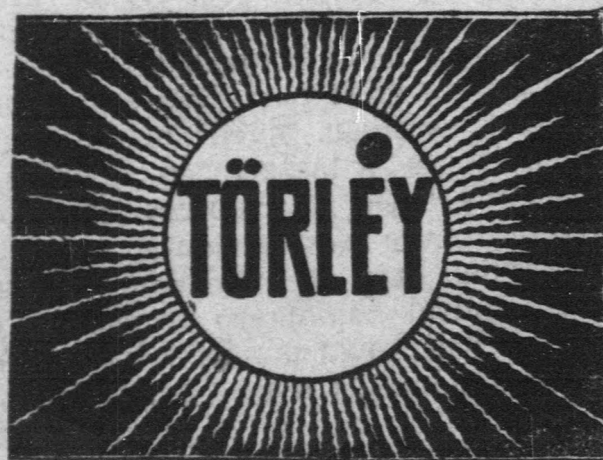
s a sörfogyasztása sem mondható destruktív, mert ott keresetből telik husra, főzélre, galuskára. Am az itteni példátlanul nyomorúságos munkabérek mellett képtelen a munkás tisztességesen táplálkozni, hanyatló erejének pótlását tehát a pálinkában keresi. Nálunk a pálinka universalis tápszer, egyszermind büfelejtő. A pálinka fogyasztás fokmérője nemcsak a gazdasági, de a nép közművelődési állapotjának is. A tudatlan, az éhez, vagy a tengődő paraszt feltétlenül martalékául esik a pálinkaivásnak, ha a világ összes tekintélyei a fejük tetejére állanak is, legyenek azok földipotentátok, tudós doktorok, sociologusok vagy bármi és ki egyebek. A tudatlanság, a nyomorult munkabér az ok, azt tessék eltávolítani. Holmi vasárnapi korcsmabeszárás és ehhez hasonló jámbor együgyűségek, mint hókusz-pókuszai a tudáskosságnak és a semmittevés gruppirozásának, egy értékük ama bizonyos kanapé kibocsátásával.

Iskolát és jól fizető munkát a népnek, hogy a gyermek embernek nőjön fel, és az embert ne aljasítsa barommá a nyomorúság. És apadni fog a pálinkaivás bizonyos minimumra, ahol már többé nem rombol.

Van egy pontja a tudós főpap pályázati hirdetésének, ami, — ha rajtunk állana — egyedül képezne a pályakérdést. „Előterjesztés azon összegek pótlása iránt, amelyekből az alkohol jövedelem csökkenése folytán az államkincstár eszik.” Mert ez az achillesi sarka az egész kérdésnek!

Es előreláthatólag ezen fog hajótörést szenvedni a nemes törekvés. Mert ott ahol az államháztartás egyensúlyának a pálinkaivás a fundamentuma, csengő-bongó frázis minden anti-alkoholista javaslat. Hiszen ha valami, — eddig nem sejtett befolyás — képes volna népünket a pálinkaivástól visszatartani, keze lába kimenne helyéből egész állami budgetünknek. Gyászos fátuma, sőt valódi átka ez a körülmény népünknek! A salus rei publicae valóságos kigunyolása. A görög mithologiabeli gyermek feifalás rémséges megvalósulása. Az állam azt, ami a legbecesebb anyagát, munkástömegeit végromlással fenyegeti kénytelen nemcsak megtűrni, de még feltékeny aggodalommal előmozdítani is. Minden korcsma lényegében egy-egy adópénztár, amelybe a hivatásával ellentétbe került állam csalogatja be szerencsétlen polgárait, hogy keserves keresményüket zsebrevághassák. Csak hogy a nyomorúság itt nemcsak pénzével, hanem életerejének vesztetésével is adózik.

De hát van e menekülés? Van! Hanem aki a nép nyuzás eme sistemájával való szakítást javaslatba hozza el lehet készülő a lebunkóztatásra. Ugyanis úgy hívják az ellenszert, hogy: „progressiv adó”! Ami azt jelenti, hogy az államháztartás terhet a nyomorult szegénység vállairól át kell háritani a teherbíróbb osztályok vállaira. Akkor aztán lehet szó az alkoholizmus leküzdéséről, míg a gyökeres orvoslás nélkül pium desiderum marad minden szónoklás, minden felolvasás, minden bendő-rajz és — sajnos minden pályamunka.

Repülőverseny MISKOLCZON.

Kvasz András lezuhant.

Már mult heti két számunkban is hirt adtunk arról, hogy Miskolczon f. hó 15-én nagy repülőverseny van készülében, amelyen Kvasz András, Prodam Guido és Lányi Antal aviatikusok kelnek versenyre.

A balesettel végződött repülőverseny lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Vasárnap délután 3 óra tájban ezrével hullámzott a kíváncsi közönség a Sajón tuli tűzörségi gyakorlóterre, amely a repülőverseny színhelye volt. A szél hatalmas rohamokban jött észak felől, a közönség azonban türelemmel várta, hogy mikor fog lecsendesülni. A három monoplán felszerelve állt s a pilóták várták az alkalmas időt, amikor fölszállhatnak.

Végre 5 óra tájban csendesülni kezdett a szél. Kvasz András fölugrott Zsélyi-féle monoplánjába. Körülbelül 30 méternyi gurulás után a gép lassan, hullámosan emelkedni kezdett, s a levegőben tette meg az utat a versenytér végéig. Visszafelé azonban kénytelen volt leszállani, mert a benzintartály elromlott. Hozzáfogtak a javításához, ami azonban nem sikerült teljesen. Kvasz azonban ennek dacára is, ismét fölszállt és többször körülrepült a versenytér fölött, miközben szép fordulatokat csinált gépjével.

Kvasz András után Prodam Guido kísérlette meg a röpülést Horváth-féle monoplánján, de rövid röpülés után, midőn visszafelé röpült, egy erős szélroham felfordította a gépet, amelynek egyik szárnya nagy recsegéssel összetört s Prodam Guido kibukott belőle, de semmi baja nem történt. Az első napi verseny tehát alig elégitette ki a kíváncsi közönség igényét.

Másnap már csak két versenyző volt, a mennyiben Prodam gépe vasárnap összetört. Kvasz András és Lányi Antal startoltak a versenyre. Lányi gépe azonban rövid repülés után elromlott s nem röpülhetett. Kvasz András rövid startolás után felemelkedett gépjével és 8—10-szer átröpülte a versenytérre. Majd visszatért délfelől és siklórepüléssel leszállott. Néhány perc múlva újból fölszállt és 80 méter magasságban röpült, miközben a Sajó fölött is átröpült. A közönség nagy éljenzése kísérte a bátor pilótát, aki újból leszállott a közönség előtt. Körülnézte a gépet és újra fölszállt. A versenytér vége felé 40—50 méter magasságban volt, amidőn vissza akart fordulni. A fordulónál egy erős szélroham oldalba találta a gépet és miután a motor erejét a benzin gyöngesége miatt nem lehetett annyira fokozni, hogy a szélnek ellentálljon, a gép oldalra fordult, majd előre bukott és szédítő gyorsasággal esett lefelé s nagy recsegéssel dirib-darabokra tört az egész gép.

A közönségen nagy izgalom vett erőt és rohantak a géproncsokhoz, amelyből jelentéktelen sérülésekkel lépett elő Kvasz András. A géproncsok a kezét fölhasították, ezenkívül a térdén, a mellén és a fején szenvedett könnyebb sérüléseket.

Kvasz András lezuhanását saját kijelentése szerint a rossz benzin okozta s ezen állítását a gép tulajdonosa Reiter Béla mérnök, valamint Lányi és Prodam aviatikusok is megerősítették.

A jegyzői internátus.

Szoták István leköszön az elnökségről.

Butka, 1911. okt. 16.

Köztudomású tény, hogy egy újhelyi lap milyen hajszát indított ellenem s hogy én ezt előre tudtam kinyilatkoztattam, hogy mindazokra reagálni nem fogok. Ezen adott szavam betartottam eddig is s ezután is betartom, mivel az engem sem nem izgat, sem nem bánt.

Történt azonban más valami, ami ellen önézetem feltámad s amit elnézni és lenyelni nem tudok. Kezeim közé került véletlenül a következő levél:

A pamflet.

Kérelem az igen tisztelt intéző bizottság t. tagjaihoz Kedves kartársaim! Saját reputációnk érdekében, de különösen jegyzői internátusi eszménk szent ügyében okvetlenül kell tennünk valamit, hogy az ezzel kapcsolatban összekuszált esunya magán önző érdek a való tényállás szerint lelepleztessenek és megismertessenek, miután a hírlapi szennvedélyes cikke által félrevezetett saját kartársaink és a nagy közönség, nem ismerve a kulisszák titkait, előbb-utóbb az intéző bizottságot fogja okolni a dolgok el-fajulásáért, különösen, ha nyilvánosságra kerül, hogy az elnök az intéző bizottság barátságos felszólítását visszautasító grombáskodásával elnémitotta s az szegyenkezve félre állt az utból. Mi, ha á-t mondotunk, a b-nek következni kell, mert tényleg nélkül neki lesz igazga, hogy az ö elnöki széke ellen akartunk merényletet elkövetni. — Pedig közérdekből inkább az igazság mellett meghalni, mint megfélemlítve, szegyenkezve visszavonulnunk kell.

Az intéző bizottság több tagjával történt megbeszélés következtében tehát arra kérlek benneteket, hogy folyó évi október hó 14-én, azaz szombaton délután 2 órakor Sátoraljaujhelyben a Magyar Király szálló éttermében gyülekezés után megállapított semleges helyen tartandó értekezleten jelenjete meg, ahol sok átalatok eddig nem ismert szegyenletes dolgokról lesz alkalmas titeket felvilágosítani s egyöntetű további eljárásra jutni. Jöjjetek el ezért mindnyájan, hogy igazságosan mérlegelve megfelelőhessünk azon nagyhorderejű megbízatásnak és köteletségnek, mit reánk a vármegyei jegyzői egyesület közgyűlése bizalommal ruházott. Olaszliszka, 1911. évi október hó 11-én. Kartársi üdvözléssel: Kolozsy Ferenc sk.

Csunya dolog, ha egy egyesületben ilyen szennyes dolgok előfordulnak, még csunyább dolog, ha ez a szenny a nyilvánosság elé kerül és igazán igen mélyen sajnálom, hogy épen nekem kell ilyen szennyes ügyet a piacra hoznom, de mert így is, úgy is és talán elferdített formában nyilvánosságra kerülne, azért kénytelen voltam véle, hogy a mélyen tisztelt nagyközönség lásson tisztán a kulisszák mögött.

E meghívóra a nyilvánosság előtt csak az a megjegyzésem, hogy két ízben is meghívtam Hubai Kálmán utján az egész intéző bizottságot (Illésházi Endre lemondott tag kivételével) vendégszerető házamba akár gyűlésre, akár értekezletre, akár csak barátságos megbeszélésre a lehető legudvariasabb formában s felajánlottam nekik a fogatokat is a bánózi

állomásra. Ezen meghívásomat azzal indokoltam, hogy, mint beteges ember nem utazhatom folytonosan s mert én már ez ügyben igen-igen sokat utaztam — elvárhatok a bizottságtól annyi előzékenységet, hogy szives meghívásomat nem fogja visszautasítani annyival is inkább, mert az internátusi ügyben már oly halmozott vannak az iratok, hogy azokat mind nem is vihelném be Újhelybe, holott nálam kényelmesen átnézhetnének.

Az elnök leköszönése.

Ezen két meghívásomra a fenti levél volt a válasz, s ehhez is csak véletlenül jutottam hozzá. Igaz lelkemre mondhatom, hogy ambicióval szolgáltam a szent ügyet s közös érdekünket minden erőmmel iparkodtam előbbre vinni, de a fenti levél elvette kedvemet s mint csodálatos és gyerekes embertől csak még sem kívánhatja a jegyzői kar sem, hogy megöröltessem idegeimet a bosszúsággal és sirba száljak idő előtt, mert az ily csunya dolgok, még a legerősebb idegzetet is tönkre teszik s ezért elhatároztam, hogy leköszönök az elnöki székről Kolozsy Ferenc javára, hogy ő lelkiismeretesebben és buzgóbban vezethesse tovább az internátus ügyeit. E végből a következő meghívót küldtem minden kartársamnak.

Meghívó. Zemplénnvármegye községi és körjegyzői egyesülete Sátoraljaujhelyben 1911. évi október hó 23-ik napjának délelőtti fél kilenc órakor özv. Kovacsics Ignácné éttermében rendkívüli közgyűlést tart, a melyre az egyesület t. tagjait ezennel tisztelettel meghívom. A közgyűlés tárgyai: 1. Szoták István elnöknek az elnöki tisztségéről való lemondása s ennek alapján az elnöki állásnak választás utján való betöltése. 2. Az új elnök esetleges indítványai az internátus ügyében. Butka, 1911. október hó 14. Kartársi üdvözléssel: Szoták István egyleti elnök.

Gr. Andrassy Géza adománya és egyéb adományok.

Sulyovszky István urtól a következő levelet kaptam:

Krasznahorkaváralja, 1911. okt. 12. Tisztelt Elnök ur! Ime /' alatt küldöm gr. Andrassy Géza 6000 forintos kötelező okiratát 2000 koronáról. — Isten áldja és nemes jó szándékában segítse! üdvözléssel Su-lyovszky István sk.

A jegyzői internátusra adományokat beküldték még: Nagymihályból: Kolozsváry Ödön 10 k., Eichenbaum Lipót 4 k., Klein Gyula 2 k., Lehtmann Lajos 2 k. Deregyről: gróf Lónyay Gábor ur alapító tagsági díjára 200 k., Schmiéd Géza számtartó 5 k., ft. Tudja Mihály 2 k., Csalfa Ferenc 2 kor., Guttman Herman 1 k., Guttman Bernáth 1 k. Rendes tagokul beléptek: Figula László gálszécsi kjegyző. Feltételeken beléptek: Éles Gábor Bodrogkereszturi kjegyző, ha az internátus Zemplénnvármegye területén létesít — és Székely Győző gálszécsi közgyám, ha a közgyűlés őt a tiszteletbeli tagok közé felveszi.

Amidőn ezen nemes adományokat nyilvánosan nyugtatom, az adományozó uraknak ez uton is leghálásabb köszönetemet fejezem ki Zemplénnvármegye községi és körjegyzői egyesülete nevében addig is, míg a hálás köszönetet illetendő formában eljuttathatom az illetékes helyekre.

Szoták István, egyleti elnök.

Müller Dezső selyem és divatáru házában (Rákóczi-utca 6.)

a legújabb divatu kosztüm ruhákra való angol szövetek, selymek és ruhadiszek már megérkeztek és azokat tetemesen olcsó áron árusítja. A n. é. hölgyközönséget az áruk megtekintésére tisztelettel meghívja.

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

— okt. 18.

A városi tisztviselők fizetésrendezése újból napirendre került. A képviselőtestület utasításához képest Farkas Andor polgármester táblázatos kimutatást készített a tisztviselők eddig élvezett fizetéseiről és azokról az összegekről, amelyeket ezután kívánja emeltetni a tisztviselők fizetését.

Es most, ahogy előttünk fekszik a polgármesteri irás, kezdjük észrevenni, hogy nincsenek is olyan nagy bajok a tisztviselői fizetések körül, a mint azok első pillanatban látszanak. Vannak ugyan aránytalanságok az egyes tisztviselők fizetési között, de legnagyobb részben úgy vannak dotálva a tisztviselőink, hogy hasonló körülmények között egyetlen foglalkozási ágbeliek nincsenek kedvezőlenebb helyzetben.

A városi tisztviselőket nem köti kvalifikációhoz a törvény és legnagyobb részben — elég sajnós — nincs meg a tisztviselőknél az a képesítés, amely az általuk betöltött fontos állásokhoz szükségeltetnék. Innen ered az is, hogy a tisztviselői kar nem áll minden tekintetben azon a magaslaton, amelyet a város érdekei joggal megkövetelhetnének és innen van az is, hogy a fizetések nem állanak arányban egyesek képességeivel és munkakörével.

Nem kívánunk a tisztviselők érdekei ellen állást foglalni, nem kívánjuk elvitatni tőlük, ami őket jogilag megilleti, de kötelességet vélnünk teljesíteni akkor, amikor felfedve mindkét részről a hibákat, összhangba kívánjuk hozni a város érdekeit a tisztviselőkéivel.

A város érdeke, hogy megfelelő képességű tisztviselői legyenek, akikre rábízható a város sorsának intézése. A tisztviselők érdeke, hogy a város érdekében teljesített munkálatokért megfelelő anyagi kárpótlásban részesüljenek. Miután pedig — és ezt a polgármester ural az élen a tisztviselők is kénytelenek belátni — egyes tisztviselői állások nincsenek megfelelő kezekben, nem lehet minden vonalon emelni a fizetéseket, hanem csak ott, ahol erre alapos indok forog fenn. A város és a tisztviselők együttes érdeke azt kívánja, hogy a fizetések ne emeltessenek, hanem csak rendeztessenek minden vonalon. Ott ahol a tisztviselő arra hivatottsága indokoltá teszi, fel kell emelni a fizetéseket, de nem szabad emelni a fizetését azoknak, akik képességeik hiánya folytán arra rá nem szolgáltak.

Mindig a legnagyobb jóakarattal viseltettünk a tisztviselői irányában. Ez a jóakarata adta kezünkbe ezuttal is a tollat, mert nem akarjuk, hogy a tulságos igények miatt elbukják az egész javaslat s azok is elessenek a fizetésemeléstől, akik pedig megérdemelnék azt.

Fontolja hát meg jól a tisztviselők kívánalmait a polgármester ur mielőtt véglegesen a képviselőtestület elé viszi a minden vonalon való fizetésemelés iránti kérelmet, mert a képviselőtestületnek első kötelessége a város érdekeit szolgálni és a város érdeke most azt parancsolja, hogy

ne rakjanak indokolatlan terheket a polgárságra különösen most, amikor különféle beruházások folytán amugy is nagyobb pótdadó emelkedés előtt állunk.

Zavarok

a gálszécsi izr. hitközség rabbiválasztása körül.

Bohózatba illő események központja ma a vármegye egyik járási székhelye. A gálszécsi auth. orth. izr. hitközség vidéki tagjai nem törődve semmi törvényes szabállyal és alapszabályszerű intézkedéssel, elhatározták egymás közt, hogy rabbiválasztásnak maguknak. Meg is tartották annak rendje és módja szerint a választó-gyűlést és megválasztották egyhangulag utódlási joggal rabbi-helyettesnek Moskovits Gézát, a jelenlegi rabbi vejét. A választási jegyzőkönyvet és a szükséges iratokat felterjesztették jóváhagyás végett a főszolgabíró útján a közigazgatási bizottsághoz, ahol folyó hó 9-én tárgyalták azt és formai okokból — mert nem rabbi-anyakönyvvezetőt választottak — megsemmisítették a választást.

A gálszécsi izr. hitközség előjárósága azonban mit sem tudott a választásról és csak a lapok közléseiből szerzett arról tudomást. Persze azonnal siettek megőfolni a lapok közléseit a következő nyilatkozatban:

B. lapjának f. évi 11-ik számában a közigazgatási bizottság üléséről közölt tudósításban „Aljegyzők jelentései” cím alatt olvassuk, hogy: „a gálszécsi hitközség Moskovics Gézát rabbiválasztotta.” Miután hitközségünkben rabbi állás meg nem üresedett, pályázat nem hirdettetett és semmiféle rabbiválasztás nem történt, a közönség félrevezetésére alkalmas hirtelen megőfoljuk és reméljük, hogy a tek. szerkesztőség a helyreigazítást legközelebbi számában közölni fogja.

Teljes tisztelettel
Gálszécs, 1911. okt. 15-én

Weisz Markus,
hitk. elnök.

Ezenkívül megbízták Hollós Sámuel hitközségi jegyzőt, hogy az alispánnál járjon el ez ügyben és tudja meg a tényállást. Hollós eljárt az alispánnál, ahol ígéretet nyert arra nézve, hogy az ügyet hivatalos vizsgálat tárgyává teszik.

Ez a tényállás. És most már kíváncsian várjuk a vizsgálat eredményét, mely hivatva lesz kideríteni, hogy volt-e Gálszécsen rabbiválasztás, vagy sem.

HIREK.

— **Ügyészi kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter a nagymihályi járás főszolgabírája mellé ügyészi megbízáttá dr. Bucsinzky Mihály nagymihályi ügyvédet nevezte ki.

— **Esküvő.** Folyó hó 17-én lépett házasságra Bach Géza, a kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatója, Eizenmann Pancival, Eizenmann Oszkár kir. tan. pénzügyigazgató leányával. Az esküvő szűk családi körben lett megtartva. D. e. 11 órakor indult a kocsisor az anyakönyvi hivatalba, hol Farkas Andor polgármester diszmagyarban végezte a polgári esketést, majd szép szavakban kívánt boldogságot az új házaspárnak; innen a róm. kath. nagytemplomhoz vonult a nászközönség, mely ez alkalomból színültig megtelt az ifjú házaspár tisztelőivel és barátai-val; a templomba menet felgyultak a villanylámpák, majd megszólt az orgona, közben egyházi ének fogadta a megjelenteket. Az esketési szertartást Bessenyei István apát-plebános teljesítette, ki szintén szép be-

szédet intézett az egybekeltekhez s egyszersmind boldogságot kívánt nekik. Délután 1 órakor ebéd volt a menyasszony szülői házában, hol számos felkészített hangzott el az új házaspár jövő boldogságáért, majd felolvasták az ország minden részéből érkezett, úgy az új házaspárt, mint az örömszülőket gratuláló sürgönyöket. — Az új házaspár a délutáni gyorsvonattal nászura indult.

— **Petőfi emléke.** Az ungvári Gyöngyösi Irodalmi Társaság a mult vasárnap nagy ünnepség keretében leplezte le a magyar költői génusz egyik legnagyobb büszkeségének: Petőfi Sándornak emléktábláját, a melyet a Kossuth-téri áll. iskola falába illesztett annak emlékére, hogy Petőfi az 1847. július 11 és 12-ike közötti éjszakát annak idején a Feketesashoz címzett vendéglőben töltötte. Az ünnepségen a tudományos és irodalmi társulatok küldöttein kívül tengernyi nép vett részt. A sok koszoru között ott láttuk a Magyar Tud. Akadémia, a Kisfaludy-Társaság és a Petőfi-Társaság koszoruit is. Az ünnepi beszédet dr. Ferenczi Zoltán, a Petőfi-társaság alelnöke mondotta. Szabó József áll. iskolai igazgató pedig igen szép beszéd kíséretében vette át az őrizetére bízott emléktáblát.

— **Házasság.** Kovács Lajos honnapi polgári iskolai tanár házasságot kötött Karel Józsa kisasszonnyal.

— **Kisiparosok támogatása.** A mult kormány gépadományozás útján kívánta előmozdítani a kisipar fejlesztését. Ez azonban nem érte el a várt eredményt. E körülményről az ipar testületek jelentést tettek a kereskedelemügyi miniszternek, aki ezek alapján elhatározta, hogy a gépadományozásokat felfüggeszti, és csupán azokat a segélyeket folyósítja, melyeket az előző kormány lekötött. A kereskedelmi miniszter ezen elhatározása folytán felszólította az ipar testületeket, mondjanak véleményt és terjesszenek be javaslatot arról, mily mód volna legalkalmasabb a kisiparosok hathatós támogatására. Az ipar testületek munkáikkal már majdnem mind elkészültek és be is terjesztették a kereskedelmi miniszteriumba, ahol most már javaslatok alapján dolgozzák ki a kisiparosok jövőbeli állami támogatását.

— **Eljegyzés.** Meszlény Meszlény Gyula czecei földbirtokos eljegyezte Dunky Bellát Miskolcra.

— **Ki a betörő?** A debreceni rendőrkapitányság ma távirati uton megkereste a helybeli társhatóságokat, hogy egy 36—38 éves iparos kinézésű, magas, barna pofaszakálás egyént, a ki anyomozás szerint Ujhely-felé vette útját, nyomozza és tartóztassa le, mert alaposan gyanúsítják a f. hó 16-án, Debrecenben, a róm. kath. ellemi iskolában és az ág ev. egyház irodájában elkövetett betöréses lopással. A tettes kisebb összegű pénzt, sok szivart, 1912. évi protestáns árvaházi naptárakat, china-ezüst ostantartó kelyhet és egy kis kannát lopott. Valószínű, hogy az illető a lopott szivarokat és naptárakat árusítani fogja és a különböző egyházak iskoláit és irodáit is megtisztelti látogatásával.

— **Tüzek.** Gróf Thille Winkler juhászklaki vadászháza e napokban belülről kigyult és leégett. A tűz okozásával Rabinez Vasily és Szilvka János erdőőröket gyanúsítják, akik az egyik szoba falait javították és tüzet raktak, hogy a vakolat gyorsabban száradjon és attól gyult meg állítólag a berendezés, mely a tüzet szította. A kár 4900 korona, mely biztosítás útján megtérül. — Nagy tűz volt a nagymihályi járáshoz tartozó Petrócz községben. Mikor a falu népe a mezőn volt elfoglalva, kigyuladt Vasily Mihály földmives háza, melytől csakhamar lángba borultak a szomszédos épületek és rövid idő alatt tíz ház és melléképületei leégték. A tűz alkalmával egy kis gyermek szönné

égett abban a csürben, ahol a tűz keletkezett. A kár meghaladja a 20 ezer koronát, mert a termés is odaégett. Biztosítva csak két ház volt.

— **Imre országos vásár.** A legközelebbi, ugynevezett „Imre” országos vásár f. évi november hó 6. és 7-én fog Sátoraljuhelyben megtartatni.

— **Elgázolás.** Folyó hó 16-ikán Uhrin László városi seprüst egy idegen fogat az utcán elgázolta. A gondatlan kocsis kiléte iránt a nyomozást folyamatba tették, az öreg, megsérült seprüst pedig hazavitték Árpáducai lakására. Sérülései súlyosabb természetűek.

— **Hamis 100 koronások.** Még mindig járnak a hamis 100 koronás bankók. Jó lesz tehát megfigyelni, hogy míg a valódi bankjegy alaprajzánál a 100-as szám tisztán kivehető, a hamisítvány alaprajzánál a 100-as szám nem tűnik ki olyan világosan és különösen az alapon felül részénél — a bankjegy széle felé — nem látható. A hamisítványok úgy a magyar, mint a német oldalon a 100-as szám körül ugyanaz a keret van, a valódi bankjegyénél ellenben a keret alakja a német és a magyar odalenn nem egyenlő. — Ha a bankjegyet a bal oldalán hajtuk össze, hogy a 100-as számot magába foglaló keret egymás mellé kerül, ez az eltérés világosan szembetűnik. Azonkívül a hamisítványnak mindkét oldalán a kép bal- és jobboldalt levő keretében a rosetta egyenlő, míg a valódi bankjegyénél a német oldalon más, mint a magyarén.

— **Bábaképző tanfolyam.** Farkas Andor polgármester felhívja mindazokat, kik a Miskolcra nyitandó 1912. évi január-februári magyar tannyelvű bábaképző tanfolyamon részt akarnak venni, ebbeli szándékukat legkésőbb folyó évi október hó 25-ig a városnéző 6. sz. hivatalos helyiségében jelentsék be.

— **Becsületes megtalálók.** Feuerstein Rózsika és Fried Irénke helybeli iskolás leánykák folyó hó 16-án egy pénztárcát szolgáltattak át a rendőrkapitányságnál azzal, hogy azt a bennelévő néhány koronával a Kazinczy-utcán találták. A becsületos kis megtalálók a talált tárgyat átvették és most keresik tulajdonosát, aki a tárcát és pénzt, — ha tulajdonjogát elfogadhatólag igazolja — a rendőrkapitányi hivatalban a hivatalos órák alatt átveheti.

— **Sulyos baleset.** Balázs Sándor helybeli Máv. kazánkovácsos sulyos baleset érte folyó hó 15-én a gyártelepen. A sérült másik két társával kazánt szegezett, amely alkalommal a szegecsfejű Balázs tartotta a szegecs fejére, két társa pedig szegecselte. A kalapáccsok az ütések közben összeütözköztek, aminek következtében az egyik kalapács irányából kitért és Balázs Sándor kazánkovács bal kezére csapódott és kezét összezsuzta és csonttörést okozott. A sulyosan sérült munkást dr. Hornyay Béla Máv. orvos részesítette első segélyben. Lakásán ápolják.

♂ **Napbarnulás és szeplők ellen legjobb a Grand Fayence szappan, ára: 1 korona 50 fillér.**

— **Nagyszabeni földhitel intézet** kölcsönt közvetítő ügynöksége törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújt oly előnyös feltételek mellett, amit semmi más intézet nem nyújthat. Megbízásokat elfogad és részletes utbaigazítással szolgál Dunky Kálmán megbízottja Első magyar biztosító, Fő-tér 1. sz. (Fénykép. műterem Juhász-féle ház.)

Szemgyógyintézet van Miskolcra

Felolós szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Laptulajdonos: Éhler Gyula.

Gallérok, kézelők

ujjonnan beszerzett tökéletes rendszerű gépekkel

egy hét alatt

tükörfényesre tisztítanak.

Sima gallérok s kézelők tisztítása 5 fillér

25 darabon felül.

Téli ruhaneműk, szórmefélék a legczélsezerűben most adhatók be tisztítás, illetve festetés czéljából.

Szives megbizásokat tisztelettel kér

HALTENBERGER BÉLA

Sátoraljaujhely, Rákóczi-u. 1.

Világhírű jó s olcsó természetes ásványvíz!

Gróf Schönborn-Buchheim Károly beregmegeyi uradalmából

A Iuhi Erzsébet

gyógyforrás

Gyomor bajok elleni specificum.

Elsőrangú üdítő és asztali ital!
Egyenrangú a Giesshüblivel!

Polenai gyógyforrás

Elsőrangú diatetikus víz, legüdítőbb asztali víz. Borral vegyítve kitünő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Egyenrangú a krondorfi vízzel.

Szolyvai gyógyforrás

Dr. Kéti, dr. Bókai, dr. Widder-Hofer, dr. Than, dr. Irsai Arthur, dr. Fodor József tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánljatik ótvágytalan-ság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitünő ízű ital, igen üdítő víz!
Egyenrangú a bilini vízzel!

Vezérképviselő és raktár:

Berkovits Hani kereskedőnél

Sátoraljaujhely (Vöröskőr épület.)

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőtelepét Biharódszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olosó ár és pontos kiszolgálás.
Számítalan elismerő levél.

A t. érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Bérbeadó birtok

Gesztyely község határában fekvő 370 hold szántó föld, épületekkel, vetéssel, dohánytermeléssel, élő és holt felszereléssel azonnal bérbeadó. — Czim megtehető a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A polgári fiúiskola czéljaira a jövő tanévre vagy 1912. május 1-ére 4 tanteremből és 2 kisebb szobából álló helyiség kerestetik. Ha az épület igazgatói lakást is tartalmaz, úgy annál előnyösebb. A bérlet több évre köttetik és az esetleges átalakítási és visszaalakítási költségek a bérösszegbe betudhatók.

Írásbeli vagy szóbeli ajánlatok **Kertész Ödön** polgári fiúiskolai igazgatóhoz folyó évi november 1-ig intézendők.

Mindenféle kézzel készített

HORDÓ

kapható

Goldstein Sámuel
hordógyárában

Sátoraljaujhely, Kazinczy-u. 90.

KARABÉLYOK!

Csendőrségtől megvásárolt

Kropacsek-féle KARABÉLYOK

8 golyóra tölthető, szuronnal együtt 28 korona 50 fillérért.

Werndl fegyver gyalogsági szuronnal együtt 7 kor., töltények mindkettőhöz darabonként 10 fillérért kaphatók

Sebők Sándornál, Budapest

VII., Király-utca 95.

Debreczeni zsirnakvaló

SZALONNÁT

a legjobb minőségben és legjutányosabb áron

MÓRICZ FERENCZ

hentesáru nagykereskedő cég

DEBRECZEN,

bármilyen kis mennyiségben is szállít.
32 éves cég. Árjegyzék ingyen.

Keresek

megvételre 500 waggon különféle minőségű tűzifát (bukk, cser, tölgy, gyertyán vagy hántott.)

Pollák Zsigmond

Debreczen.

Kiadó

egy nagy urasági lakás a Kazinczy-utca 59. szám alatt ez év november hó 1-től. Levélbeli megkeresésekre bővebb felvilágosítást alantírott tulajdonos nyújt.

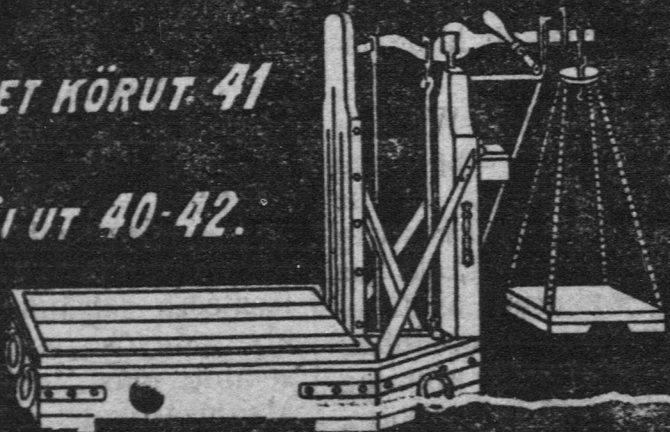
Dr. Királyfi,

Budapest, Deák Ferencz-utca 14.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41

GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMi ÉS VASUTI
MÉRLEGEK.
KÉPVISELŐK KERESZTETNEK.

Millió

ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, közhvény és számarköhögés ellen,

a **Kaiser-féle**

Mell-Caramellát

a „Három Fenyő” védjeggyel.

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy dohoz 60 fillér.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában, és Widder Gyula gyógyszerárjában Sátoraljaujhely.

SIRKOSZORUK.

Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a kegyeletes Mindszenti ünnepekre mindennemű érc-, mű- és szalmavirág koszorukat dus választékban jutányos áron tartok raktáron.

Élővirág koszorukat

arra berendezett saját kertészetből a legszebb élővirágokból előzetes megrendelésre bármily megkivánt izléses kivitelben készítek. **Pálmák** cserépedényekben is kaphatók. **Varrógépek** és **mosógépek** olcsó és jó minőségben kaphatók.

Bretz Gusztáv,
Sátoraljaujhely Főtér.